

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/67/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718010005
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6718010005.5

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jána Bednára a sudcov JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a JUDr. Jozefa Mikluša, v trestnej veci obžalovaného V. K., stíhaného pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) Tr. zák., na verejnom zasadnutí dňa 25. januára 2022 o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 4T/1/2018 zo dňa 12.02.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného V. K. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 4T/1/2018 zo dňa 12.02.2021 bol obžalovaný V. K. podľa § 285 písm. d) Tr. por. oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Zvolen sp. zn. 1 Pv 447/17/6611-10 zo dňa 02.01.2018, ktorá mu kládla za vinu spáchanie prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 27.07.2017 v čase okolo 10.30 hod. v obci N. časť U. XX najskôr vulgárne nadával poškodenému C. K., ktorý kosil trávnik okolo svojej chalupy v U. XX, že je kokot, zlodej, vyjebanec, pričom sa jeho správanie stupňovalo a následne agresívne vystúpil voči poškodenému, pričom mu povedal „prešol si mi po nohe, ty kokot sprostí zasraný, zdochneš“ nato z vrecka nohavíc vytiahol nôž, ktorý držal v ruke a rozbehol sa oproti poškodenému, ktorý sa bránil tým že pred seba zdvihol krovínorez, čím u C. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. D., N. T. XXX/X vzbudil dôvodnú obavu,

pretože obžalovaný nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Súčasne okresný súd podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. obžalovanému uložil ochranné opatrenie - ochranné psychiatrické liečenie a podľa § 74 ods. 1 Tr. zák. rozhodol, že ochranné psychiatrické liečenie sa vykoná ústavnou formou.

Podľa § 74 ods. 2 Tr. zák. ochranné liečenie potrvá, kým to bude vyžadovať jeho účel.

Okresný súd po vyhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že skutok, ktorý bol predmetom obžaloby sa stal, tento je trestným činom - prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. a že skutok spáchal obžalovaný. Zo znaleckého posudku znalkyne MUDr. U. J. a PhDr. C. I. mal súd preukázané, že obžalovaný v čase spáchania skutku trpel duševnou chorobou v užšom slova zmysle, t. j. psychózou, jedná sa o procesuálne schizofrénne ochorenie - v.s.paranoidnú schizofréniu. Obžalovaný vzhľadom k prítomnosti duševnej poruchy nie je schopný chápať zmysel trestného konania, ani zmysel udeleného trestu. Zároveň konštatovali, že pobyt obžalovaného na slobode je z psychiatrického hľadiska nebezpečný pre spoločnosť a navrhli absolvovanie psychiatrickej ochrannej liečby ústavnou formou. Na základe vyššie

uvedeného potom súd obžalovaného spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. d) Tr. por. z dôvodu, že obžalovaný nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Súčasne podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. súd uložil obžalovanému ochranné liečenie, keďže páchatel činu inak trestného, nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie obžalovaný, ktoré prostredníctvom svojho obhajcu aj písomne odôvodnil. V podstate uviedol, že vyššie uvedený záver súdu prvého stupňa podľa obhajoby je nesprávny a nezákonný. Obžalovanému nebola preukázaná vina, avšak z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok tak, ako je opísaný v obžalobe a v napadnutom rozsudku. V tejto súvislosti obhajoba poukázala na video prehraté na hlavnom pojednávaní dňa 12.02.2021, pričom konštatovala, že prvostupňový súd nesprávne ustálil a vyhodnotil skutkové zistenia. Konanie obžalovaného bolo bezprostrednou obrannou reakciou na útok poškodeného strunovou kosačkou voči obžalovanému do oblasti chodidla. Niet sa čo čudovať, ak obžalovaný na svoju obranu držal v ruke nôž.

V neposlednej rade obhajoba poukázala na to, že prvostupňový súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a nesprávne ustálil skutkové zistenia aj v dôsledku skutočnosti, že nevykonal obhajobou navrhované dôkazy, a to výsluch svedka - Ing. J. K. - matky obžalovaného a E. K. - brata obžalovaného, ktorí by veľkou mierou mohli prispieť k náležitému objasneniu veci. V tejto súvislosti k správaniu poškodeného, najmä jeho postoj a vyjadrenia poškodeného k obžalovanému a jeho matke vykresľuje aj video nachádzajúce sa pod odkazom uvedeným na str. 2 písomného odvolania obžalovaného.

V závere odvolania obhajoba konštatovala, že za vážnu vadu považuje rozhodnutie o nepríčetnosti obžalovaného a uloženie ochranného psychiatrického liečenia dokonca ústavnou formou na základe znaleckého posudku vypracovaného pred viac ako rokom s tým, že obžalovaný mal byť na vyšetrenie políciou predvedený, keď pred samotným vyšetrením nespál. Obžalovaného duševný stav nikto pred uvedeným vyšetrením neskúmal. Nie je pravda, že sa mal liečiť u MUDr. N., čo vyvracajú listinné dôkazy predložené obžalovaným.

Konanie obžalovaného doposiaľ nezbudilo žiadnu obavu o tom, že by mal byť pre spoločnosť nebezpečný. Pre neaktuálnosť znaleckého posudku obhajoba navrhla vykonať nový znalecký posudok inými zncami. Opakovane navrhla doplniť dokazovanie písomným podaním obžalovaného k znaleckému posudku a fotografiami predloženými obžalovaným, ktoré mali poukazovať na priebeh spolunažívania s poškodeným za posledný rok.

Z uvedeného dôvodu obhajoba navrhla napadnutý rozsudok zrušiť podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e), f) Tr. por. a obžalovaného spod obžaloby oslobodiť, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný resp. skutok nie je trestným činom.

Dňa 20.05.2021 obžalovaný V. K. doplnil svoje odvolanie, pričom z jeho písomných dôvodov okrem iného vyplynulo, že obžalovaný namietal zaujatosť prvej sudkyne i druhej v poradí, rovnako spôsoby ich nedôstojného chovania sa voči jeho osobe. Ďalej namietal aj zaujatosť prokurátora (bola podaná sťažnosť na GP voči jeho osobe, z čoho nevyvodil dôsledky a nevytlúčil sa z konania).

V tomto smere je potrebné na doplnenie uviesť, že obžalovaný priebežne doručoval súdu rôzne podania, posledné v deň vykonania verejného zasadnutia na Krajskom súde v Banskej Bystrici dňa 25.01.2022 o 6.51 hod., v ktorých opakoval svoju argumentáciu o nemožnosti využívať svoje práva v zmysle § 34 Tr. por. (obžalovaný má právo v konaní vypočúvať svedkov, že nemal v konaní rovnocenné postavenie s protistranou - prokurátorom), že sa bojí o svoj život a preto sa nedostaví na verejné zasadnutie a žiadal o účasť na verejnom zasadnutí prostredníctvom telemostu atď. Tieto rôzne podania súd vyhodnotil ako argumentáciu na doplnenie obhajoby obžalovaného.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že prvostupňový rozsudok považuje za zákonný a správny, okresný súd správne obžalovaného podľa § 285 písm. d) Tr. por. oslobodil spod obžaloby, keďže nebol trestne zodpovedný pre nepríčetnosť, vo vzťahu k odvolaniu obžalovaného navrhol toto ako nedôvodné zamietnuť.

Splnomocnenec poškodeného na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje podané odvolanie obžalovaného zamietnuť z dôvodu ochrany poškodeného a ochrany spoločnosti.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí sa pridržiaval písomných dôvodov ich odvolania, pričom skutok podľa obhajoby nie je trestným činom, preto navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie, alebo aby obžalovaného spod obžaloby oslobodil, ale z dôvodu, že skutok nie je trestným činom.

Na základe podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podal obžalovaný odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že prvostupňový súd vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné a dostupné dôkazy na objasnenie skutkového stavu tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por. a tieto aj správne vyhodnotil jednotlivo aj v ich súhrne tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por.

V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. vyložil, ktoré skutočnosti vzal za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania za vylúčené alebo pochybné a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, najmä tých, ktoré si vzájomne odporovali.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že obžalovaného zo spáchania trestnej činnosti usvedčuje poškodený C. K., ktorého výpoveď v podstate potvrdil svedok K. K.. V tomto smere mal súd skutkový stav preukázaný aj z obrazovo-zvukového záznamu, ktorý prvostupňový súd prehral na hlavnom pojednávaní a z ktorého je zrejmé agresívne správanie obžalovaného. Samotný obžalovaný v zásade spáchanie skutku nepoprel, poprel však okolnosti, za ktorých došlo k spáchaniu predmetného skutku, pričom trval na tom, že z jeho strany išlo v podstate o ochranu proti útoku krovinozom zo strany poškodeného, keď tento mu mal predtým ešte prejsť krovinozom po teniskách. Z vyjadrenia obžalovaného v tejto súvislosti vyplynulo, že vtedy vytiahol z pravého vrečka teplákov nôž a snažil sa brániť, resp. odvrátiť útok krovinozom. Súčasne použil sprosté slová a vyhrážku „zdochneš“. Vyhrážku použil zo zúfalstva a pokiaľ použil slová „zdochneš“, mala to byť metafora „kto s čím bojuje, s tým schádza“.

Vzhľadom na zistený skutkový stav odvolací súd nemohol prihliadnuť na tvrdenie obhajoby, že obžalovanému nebola preukázaná vina, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, alebo že skutok, ktorý sa stal, nie je trestným činom. Predovšetkým z obrazovo-zvukového záznamu je zrejmé, že obžalovaný sa správal agresívne, že kričal na poškodeného, že obžalovaného poškodený neustále vyzýval, aby išiel preč, že poškodený kosil trávu pri dome a že v jednej chvíli sa obžalovaný cukol a spustil svoje agresívne správanie sprevádzané krikom a verbálnymi vyhrážkami. Rozhodne správanie obžalovaného ani odvolací súd nemohol vyhodnotiť ako obrannú reakciu, keďže poškodený na obžalovaného neútočil, iba kosil trávu. Rozhodne v čase agresívneho správania obžalovaného na neho nebol vedený žiadny útok, naopak na jeho približovanie sa k poškodenému poškodený reagoval tým, že zodvihol krovinoz do úrovne pása.

Pokiaľ ide o námietku obhajoby, že znalecký posudok je neaktuálny a že je potrebné vypracovať nový znalecký posudok, ani s touto argumentáciou obhajoby odvolací súd nemohol súhlasiť, keďže okresný súd si na hlavnom pojednávaní dňa 16.11.2020 predvolal súdnu znalkyňu MUDr. U. J., ktorá zotrvala na záveroch ňou vypracovaného znaleckého posudku (č. l. 186 - 2014) a na otázku obhajcu uviedla, že u obžalovaného zistila závažnú poruchu, ktorá nebola nikdy liečená a táto ovplyvnila jeho ovládacie a rozpoznávaciu zložku konania, ktoré v čase skutku boli vymiznuté.

Na otázku samosudcu, či sa niečo mohlo zmeniť na zdravotnom stave obžalovaného od vypracovania znaleckého posudku uviedla, že pokiaľ sa obžalovaný nikde neliečil, tak sa nemohlo nič zmeniť.

Na otázku okresného prokurátora, či stále trvá na navrhovanej ústavnej liečbe znalkyňa uviedla, že na ústavnej liečbe naďalej trvá. Obžalovaný sa dobrovoľne nelieči, sám obžalovaný uvádzal, že bol na

niekoľkých sedeniach u MUDr. N., ale v týchto nepokračoval. Necíti sa byť duševne chorý, teda nemá potrebu sa liečiť.

Na otázku samosudcu, či by bola postačujúca ambulantná forma liečenia znalkyňa uviedla, že táto liečba by bola nepostačujúca v tomto štádiu ochorenia, obžalovaný by na sedenia nechodil, ani by neužíval lieky. Obžalovaný mal problém prísť aj na vyšetrenie a museli ho predviesť. Ďalšie otázky na znalkyňu neboli.

Vzhľadom na aktuálne znalecké závery súdnej znalkyne MUDr. U. J., uvádzané na hlavnom pojednávaní, ktoré obhajoba nenamietala, odvolací súd k námietke obhajoby ohľadne znaleckého posudku neprihliadol. V tomto smere boli irelevantné tvrdenia obžalovaného, že sa nikde neliečil a za tým účelom doložil do spisu aj listinné dôkazy. Súdna znalkyňa na hlavnom pojednávaní konštatovala, že sa obžalovaný dobrovoľne neliečil a on sám uvádzal, že bol na niekoľkých sedeniach u MUDr. N., ale v nich nepokračoval.

V tomto smere obžalovaný na hlavnom pojednávaní dňa 04.12.2018 pred súdom uviedol, že „pociťujem psychické problémy asi po dobu 3 rokov, síce žiadne lieky neužívam, ale mal som asi 5 sedení s psychiatrom MUDr. N. K. - Psychiatrická ambulancia v D. D. v starej nemocnici. Hoci tento mi navrhol užívanie liekov, ja som ich doposiaľ odmietal“. Toto svoje tvrdenie v ďalšom konaní popieral a dokazoval opak. V tejto súvislosti pre posúdenie skutkového stavu je aj pre odvolací súd podstatné, že obžalovaný sa doposiaľ dobrovoľne neliečil, čo potvrdila aj súdna znalkyňa a obžalovaný sám nemal potrebu sa liečiť, keďže sa necítil byť duševne chorý, o čom svedčilo aj to, že na vyšetrenie k znalkyni museli obžalovaného predviesť. Irelevantný v tomto smere je aj argument obžalovaného a obhajoby, že obžalovaný pred vyšetrením nespál.

Krajský súd ďalej nemohol súhlasiť ani s argumentom obhajoby, že okresný súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keďže odmietol vykonať dôkazy navrhované obhajobou. V tomto smere prvostupňový súd zrozumiteľne a jasne odôvodnil na str. 7 napadnutého rozsudku, prečo odmietol vykonať tieto dôkazy. Odvolací súd sa s touto argumentáciou plne stotožnil a aby sa neopakoval, v podrobnostiach naň poukázal. Vzhľadom na dlhotrvajúce zlé vzťahy medzi obžalovaným a poškodeným totiž neboli spornými tieto skutočnosti a súdu pre svoje rozhodnutie boli postačujúce dôkazy v tom čase zadovážené v spisovom materiály a vykonané na hlavnom pojednávaní.

Ďalšie dokazovanie v tomto smere by bolo nad rámec potrieb prvostupňového súdu, vo vzťahu k rozhodnutiu vo veci samej.

Pre úplnosť odvolací súd poukazuje na správanie obžalovaného počas celého trestného konania, ktorý v podstate napádal všetky úradné osoby, s ktorými prišiel do styku. Sudkyni JUDr. O. N. vyčítal, že pojednávala jeho prípad v rokoch 2018 až 2019 a následne sedela v predošlých odvolacích senátoch - takú informáciu mal. Sudkyni JUDr. U. J. C. vyčítal, že je v príliš úzkom vzťahu k sudcom v senáte, k prokurátorovi Mgr. F. S., ako i k obhajcom protistrany a k jeho obhajcovi JUDr. Lavrincovi. Obžalovaný napádal aj vyšetrovateľa F. pre jeho procesný postup vo veci. Napadol aj svojho prvého obhajcu JUDr. S. J., PhD., že nasmeroval obhajobu k jeho nepríčetnosti, s čím nesúhlasil. Tento postoj obžalovaného je však v rozpore s tým, čo sám prehlásil na hlavnom pojednávaní dňa 04.12.2018 pred okresným súdom, a to, že sa pripojil k vyjadreniu obhajcu o tom, že v čase spáchania skutku nebol príčetný, sám k tomu dodal, že psychické problémy pociťoval asi 3 roky, žiadne lieky neužíval, mal asi 5 sedení s psychiatrom MUDr. N. K. v D. D.. Navyše po zmene obhajcu nový obhajca JUDr. Q. po preštudovaní súdneho spisu dospel k rovnakému záveru ako pôvodný obhajca o potrebe obžalovaného oslobodiť spod obžaloby podľa § 285 písm. d) Tr. por. Obžalovaný tiež v odvolacom konaní na Krajskom súde v Banskej Bystrici žiadal vymeniť opäť obhajcu pre stratu dôvery, čo mu odvolací súd umožnil. V tomto smere väčšina námietok obžalovaného bola všeobecného charakteru založená nie na konkrétnych okolnostiach, ktoré vyžaduje § 31 Tr. por., pokiaľ ide o námietky zaujatosti voči príslušným osobám.

Podľa § 32 ods. 6 Tr. por. o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 5 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup OČTK alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch, ako dôvodoch podľa § 31 Tr. por.

O ostatných relevantných námietkach obžalovaného proti konkrétnym úkonom rozhodovali orgány vykonávajúce konkrétne úkony a ich nadriadené orgány. V konaní pred súdom o takýchto námietkach rozhodoval súd.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd musel vyhodnotiť obhajobu obžalovaného ako účelovú, ktorá ho mala zbaviť trestnej zodpovednosti a predovšetkým vyhnúť sa nariadenému ochrannému liečeniu.

Vzhľadom na vyššie uvedené prvostupňový súd správne konštatoval, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že sa skutok, ktorý je predmetom obžaloby stal, tento je trestným činom - prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. a že skutok spáchal obžalovaný. Súčasne však v konaní bolo znaleckým dokazovaním preukázané, že obžalovaný v čase spáchania skutku trpel duševnou chorobou v užšom slova zmysle, t. j. psychózou, jedná sa o procesuálne schizofrénne ochorenie - v.s.paranoidnú schizofréniu. Zo znaleckého posudku MUDr. U. J. a PhDr. C. I. tak isto vyplynulo, že obžalovaný nie je schopný chápať zmysel trestného konania, ani zmysel udeleného trestu. Zároveň uviedli, že pobyt obžalovaného na slobode je z psychiatrického hľadiska nebezpečný pre spoločnosť a navrhli absolvovanie psychiatrickej ochrannej liečby ústavnou formou.

Z uvedeného dôvodu okresný súd správne obžalovaného spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. d) Tr. por. z dôvodu, že obžalovaný nie je pre nepričetnosť trestne zodpovedný. Súčasne prvostupňový súd obžalovanému správne uložil ochranné liečenie v zmysle § 73 ods. 1 Tr. zák., pretože páchatel činu inak trestného nie je pre nepričetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný. V tomto smere okresný súd svoje rozhodnutie riadne odôvodnil na str. 8 napadnutého rozsudku, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Za takéhoto stavu, keď Krajský súd v Banskej Bystrici nezistil dôvody na zmenu napadnutého rozsudku, odvolanie obžalovaného Olivera Máchala ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.